T.C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü

DOWN SENDROMLU ÇOCUKLARIN GİYSİLERDEN KAYNAKLANAN GİYİM PROBLEMLERİNİN VE GİYSİ TERCİHLERİNİN TESPİTİ VE DOWN SENDROMLU ÇOCUKLARA FONKSİYONEL TASARIM GİYSİLER ÜRETİLMESİ ÜZERİNE ÖRNEK BİR ÇALIŞMA

A CASE STUDY ON THE DETERMİNATİON OF CLOTHİNG PROBLEMS AND CLOTHİNG PREFERENCES OF CHİLDREN WİTH DOWN SYNDROME AND PRODUCTİON OF FUNCTİONAL DESİGN CLOTHES FOR CHİLDREN WİTH DOWN SYNDROME FOR ONE EXAMPLE WORK

Proje No:BP-090522-ES

Proje Türü: Bağımsız Proje

SONUÇ RAPORU

Proje Yürütücüsü
Dr. Öğr. Üyesi Ekrem SÜZEN
Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği Programı

Araştırmacı I
Öğr. Gör. Sultan ÇETİNKAYA
Moda Tasarımı Programı

Araştırmacı II
Öğr. Gör. Gül Güler Binkanat
Adalet Programı

Diğer Araştırmacılar
İGÜMYO Moda Tasarımı Öğrencileri
Betül AYDIN/ Zeynep KAHRAMAN/ Kübra ALDEMİR/ Sümeyra ÇELENK/ Ömer Talha VARDAR/ Selin BAŞ/ Rümeysa YILDIRIM/ Neslişah Taş / Melda ZURNACIOĞLU

EKİM 2023

İSTANBUL

TEŞEKKÜR

Bu araştırma sosyal sorumluluk konulu bir proje olup emek yoğun çalışan bir grup çalışmasıdır. Örneklem grubuna yöneltilen ölçek verileri ve araştırmadaki diğer tüm verileri Araştırmacı Öğr. Gör. Sultan ÇETİNKAYA, Araştırmacı Öğr. Gör. Gül GÜLER BİNKANAT ve İGÜMYO Moda Tasarımı Programı 2022-2023 bahar dönemi Kişiye Özel Giysi Tasarımı seçmeli dersini seçen araştırmacı öğrenciler tarafından toplanmıştır. Yine aynı ekip proje çıktıları olan fonksiyonel tasarım giysilerin tasarımlarını ve kalıplarını gerçekleştirmişlerdir. Ürünlerin dikimini Öğr. Gör. Sultan ÇETİNKAYA gerçekleştirmiştir.

Öncelikle çalışmaya liderlik eden projenin başından sonuna yardım ve bilgilerini esirgemeyen bizden hiçbir koşulda vazgeçmeyen Öğr. Gör. Sultan ÇETİNKAYA hocamıza ayırdığı zaman, verdiği yoğun emekler için sonsuz minnet ve teşekkürlerimi sunarım.

Yine ekipte yer alan çalışmanın her alanında desteklerini ve emeğini esirgemeyen Öğr. Gör. Gül GÜLER BİNKANAT hocamızın araştırmaya katkıları için sonsuz saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmaya değerli katkıları ve enerjileri ile güzelleştiren sevgili İGÜMYO Moda Tasarımı Programı öğrencileri olan Betül AYDIN/ Zeynep KAHRAMAN/ Kübra ALDEMİR/ Sümeyra ÇELENK/ Ömer Talha VARDAR/ Selin BAŞ/ Rumeysa YILDIRIM/ Neslişah Taş / Melda ZURNACIOĞLU/ Gizem YILMAZ/ İlayda POMAN/ Emine YURDUSEVEN/Cansu DURU/ ve Nazlı CAN'a sonsuz sevgi ve teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmamızı sonuçlandırmamızda yardımlarını esirgemeyen İGÜMYO müdürü Doç. Dr. Lokman KANTAR hocamıza ve yaptığı akademik çalışmalarla büyük başarılara sahip olan, çalışmamız esnasında yardım ve bilgilerini esirgemeyen yardımsever koca yürekli hocamız Dr. Öğr. Üyesi Güfte CANER'e sonsuz saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmada anlaşmalı kurum olan, örneklem grubumuz olarak bizlerle çalışmayı kabul eden İstanbul Gülseren Özdemir Özel Eğitim Okulu Müdürü Abdulvahap MİRZA'ya Müdür yrd. Şirin KARATAŞ'a sonsuz saygı ve teşekkürlerimi sunarım. Misafirperverliklerini, çalışmalarımızı kolaylaştırmak için gösterdikleri özverileri derin saygı ile hatırlayacağım. Yine İstanbul Gülseren Özdemir Özel Eğitim Okulu'nun sayın diğer yönetici kadrosuna, çok kıymetli rehber ve sınıf öğretmenlerine emekleri ve yardımları için sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ve en büyük teşekkür araştırmanın onlarla hayat bulduğu canım güzel çocuklara ve kıymetli ebeveynlerine. Down Sendromu üzerine farkındalığımızı artırdığınız, sizlerin gerçekten her birinizin çok çok özel ve değerli bireyler olduğunuzu bizlere sevgi dolu paylaşımlarınızla gösterdiğiniz için sonsuz sevgi saygı ve teşekkürlerimi sunarım. Sizlerden değeri biçilemez çok şey öğrendik. Minnetlerimle.

İÇİNDEKİLER

ÖZET **7**
ABSTRACT **7**
GİRİŞ **8**
Araştırmanın Metodolojisi **9**
Araştırmanın Amacı **9**
Araştırmanın Önemi **9**
Veri Toplama Yöntemleri ve Araştırmanın Değişkenleri **10**
Araştırmanın Modeli ve Hipotezleri **11**
Araştırmanın Evren ve Örneklemi **11**
Araştırmanın Bulguları **12**
PROJE ÇIKTILARI **21**
SONUÇ **46**
ÖNERİLER **47**
REFERANSLAR **49**

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Down Sendromlu katılımcı I için yapılan çalışmalar..... 25
Tablo 2 Down Sendromlu katılımcı II için yapılan çalışmalar 28
Tablo 3Down Sendromlu katılımcı III için yapılan çalışmalar 30
Tablo 4Down Sendromlu katılımcı IV için yapılan çalışmalar..... 32
Tablo 5 Down Sendromlu katılımcı V için yapılan çalışmalar 34
Tablo 6Down Sendromlu katılımcı VI için yapılan çalışmalar..... 36
Tablo 7 Down Sendromlu katılımcı VII için yapılan çalışmalar..... 38
Tablo 8 Down Sendromlu katılımcı VIII için yapılan çalışmalar 40
Tablo 9Down Sendromlu katılımcı IX için yapılan çalışmalar..... 42
Tablo 10 Down Sendromlu katılımcı X için yapılan çalışmalar 45

ÖZET

Araştırma, Down Sendromlu Çocukların ve ebeveynlerinin görüşleri doğrultusunda giyinme sırasında giysilerden kaynaklı yaşanılan giyinme güçlüklerini ve giysi tercihlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın örneklemini, İstanbul ilinde yer alan Gülseren Özdemir Özel Eğitim ve Uygulama Okulunda 2022-2023 eğitim- öğretim döneminde eğitimine devam eden, 12- 18 yaş grubundaki down sendromlu çocuklardan araştırmaya katılmayı kabul eden 10 çocuk ve ebeveyni oluşturmuştur.

Araştırma tarama modelindedir. Araştırma verilerinin toplanmasında anket formu kullanılmıştır. Bu verilere ulaşırken ebeveyn görüşleri doğrultusunda Down Sendromlu çocukların giysilerden kaynaklanan giyim problemlerinin tespitinde ve Down Sendromlu çocukların giyim tercihlerinin belirlenmesinde betimsel yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın deneysel kısmını Down Sendromlu çocuklar için tasarlanıp üretilecek fonksiyonel giysiler oluşturmuştur. Üretilen giysiler ile Down Sendromlu çocukların bağımsızlık düzeylerini artırmak ve giyinmede yaşanılan güçlükleri büyük ölçüde gidermek hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler : Down Sendromu, Down Sendromlu çocuklar, Giyinme Becerileri, Fonksiyonel, Giysi Tasarım

ABSTRACT

The research aimed to determine the living difficulties and clothing preferences of children with Down Syndrome and those who develop it during today's clothing. The distribution of the research was made up of 10 children with Down syndrome in the 12-18 age group who continued their education in the 2022-2023 academic year at Gülseren Özdemir Special Education and Practice School in Istanbul and did not agree to participate.

The research is in the survey model. Survey formulas were used to calculate the research data. In this arrangement, the descriptive method was used to determine the clothing problems caused by children's parental family structure and Down Syndrome children's clothing and to

determine the clothing preferences of children with Down Syndrome. Part of the research included functional clothing to be designed and produced for children with Down Syndrome. With the clothes produced, it is aimed to increase the level of children with Down Syndrome and to largely eliminate the difficulties experienced in dressing them.

Keywords : Down Syndrome, Children with Down Syndrome, Dressing Skills, Functional, Clothing Design

GİRİŞ

Down sendromu insanlarda en çok görülen kromozom anomalisi türü olup her ırktan, yaştan ve ekonomik seviyeden insanı etkilemektedir. Down sendromunun başlıca ortaya çıkış nedeni kromozom anomalisidir ve yaklaşık olarak her 800 ila 1000 doğumdan 1'inde görülebilmektedir (Demir ve Güler, 2013).

Son yıllarda ülkemizdeki DS'lu çocuk sayısı göz önünde bulundurulduğunda, onların motor gelişim özelliklerine uygun, özel giysilere gereksinimi olan tüketiciler olarak azımsanmayacak sayıda olduğu söylenebilir (Gerçeksever,2011:17).

Down Sendromlu çocukların, giyim problemlerinin ebeveynlerinin görüşleri doğrultusunda tespit edilerek, bu problemlerin büyük ölçüde giderildiği giysilere sahip olabilmelerini hedefleyen bu çalışma DS'lu çocukların giyinme becerisini artırmada etkili olacağı ve giyinmede bağımsızlık düzeylerini yükselteceği düşüncesiyle önemlidir. Çalışmada üretilecek tasarım giysiler ile çocukların kendi kendine giyinebilme becerisinin arttırılması hedeflenmektedir. Aile ve yakınlarının yaşamında da olumlu katkı sağlayacağı düşünüldüğünde, etki alanının daha geniş olduğu ortaya çıkmakta ve önemi de artmaktadır.

Down Sendromlu çocukların normal gelişim gösteren çocuklar gibi giymek istediği özelliklerdeki giysiyi ifade edemediği düşünülmektir. Bu çalışma ile Down sendromlu çocukların tercih ettikleri giysi türleri ve renkleri tespit edilecektir. Çalışmada yer alan örneklem grubunda ki ortaya çıkan tasarım giysiler ile DS'lu çocukların ihtiyaçları ve beğenileri dikkate alınarak üretilecek tasarım giysiler ile birlikte ürünlerin fonksiyonel ve sembolik değerler taşıyacağı düşünülmektedir. DS'lu çocuklar için üretilen tasarım giysilerin bu çocukların bağımsızlık düzeyini artırmak, giyim problemlerini büyük ölçüde gidermek, giysi ve vücut uyumunu sağlamak gibi işlevsel özellikler ile günün modasını yansıtmak ve kendine saygı ve güven duygusu sağlamak gibi sembolik değerler taşıması hedeflenmektedir (Koca,2007:125).

Çalışma sonucunda elde edilen bilimsel bilgiler ışığında DS'lu çocukların giyinme problemlerinin en aza indirilmesini hedefleyen bu örnek çalışmanın, benzer çalışmalara yol göstermesi, farkındalık uyandırması ve Down Sendromlu çocuklara yönelik hizmet sunma yaklaşımının Hazır giyim sektörünce benimsenmesi ve pazar oluşturması açısından da önemlidir.

Araştırmanın Metodolojisi

Bu bölümde araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, veri toplama yöntemi ve araştırmanın değişkenleri, araştırmanın modeli ve araştırmanın hipotezleri ile son olarak araştırmanın evren ve örneklemi üzerinde durulmuştur.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada amaç; Down Sendromlu çocukların giysilerden kaynaklanan giyim problemlerinin tespit edilerek ve çocukların giysi tercihlerinin belirlenerek bu doğrultuda tasarım ürünler ortaya koymaktır.

Araştırmanın alt amaçlarını ise aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür:

- Down sendromlu çocukların yaşadıkları giyinme problemlerini ebeveynlerin görüşleri doğrultusunda belirlemek
- Down sendromlu çocukların tercih ettikleri giysi türlerini belirlemek
- Down sendromlu çocukların tercih ettikleri giysi renklerini belirlemek
- Elde edilen veriler ışığında fonksiyonel tasarım giysiler üretmektir.

Araştırmanın Önemi

Down Sendromlu çocukların, giyim problemlerinin ebeveynlerinin görüşleri doğrultusunda tespit edilerek, bu problemlerin büyük ölçüde giderildiği giysilere sahip olabilmelerini hedefleyen bu çalışma DS'lu çocukların giyinme becerisini artırmada etkili olacağı ve giyinmede bağımsızlık düzeylerini yükselteceği düşüncesiyle önemlidir. Çalışmada üretilecek tasarım giysilerin çocukların kendi kendine giyinebilme becerisini artırması hedeflenmektedir. Aile ve yakınlarının yaşamına da olumlu katkı sağlayacağı düşünüldüğünde, etki alanının daha geniş olduğu ortaya çıkmakta ve önemi de artmaktadır.

Çalışma sonucunda elde edilen bilimsel bilgiler ışığında DS'lu çocukların giyinme problemlerinin en aza indirilmesini hedefleyen bu örnek çalışmanın, benzer çalışmalara yol göstermesi, farkındalık uyandırması ve Down Sendromlu çocuklara yönelik hizmet sunma yaklaşımının Hazır giyim sektörünce benimsenmesi ve pazar oluşturması açısından da önemlidir.

Veri Toplama Yöntemleri ve Araştırmanın Değişkenleri

Bu çalışmada veri toplama yönetimi olarak anket yönteminden faydalanılmıştır.

Yapılan ankette DS'lu çocukların giysilerden kaynaklanan giyinme problemleri ve giysi tercihlerini belirlemeye yönelik sorular bulunmaktadır.

Değişkenler	**Değişken Sayısı**	**Yararlanılan Kaynak**
Sosyo- Demografik Özellikler	6	
Down Sendromlu Çocukların Giysi Tercihleri	20	Nihal Soğancı tarafından (2011) Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Giyim Endüstrisi Ve Moda Tasarımı Eğitimi Anabilim Dalı Otistik Çocuklarda Giysi Kullanımında Karşılaşılan Problemler Yüksek Lisans Tezinden uyarlanmıştır
Ebeveyne Yöneltilen Down Sendromlu Çocuların Temel Öz Bakım Becerileri Bilgileri	47	Nihal Soğancı tarafından (2011) Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Giyim Endüstrisi Ve Moda Tasarımı Eğitimi Anabilim Dalı Otistik Çocuklarda Giysi Kullanımında Karşılaşılan Problemler Yüksek Lisans Tezinden uyarlanmıştır

Tablo 1'de araştırmada kullanılan değişkenlere ve değişkenlerin belirlenmesi amacıyla kullanılan kaynaklara yer verilmiştir. Sosyo-demografik özellikler haricindeki değişkenler anket formunda 3'lü likert ölçeği yardımıyla sorulmuşlardır.

Araştırmanın Modeli ve Hipotezleri

Araştırmanın materyalini Gülseren Özdemir Özel Eğitim Okulunda eğitim gören Down Sendromlu çocuklardan ve ebeveynlerinden anket yardımı ile elde edilen veriler ve ilgili kaynaklar oluşturmaktadır.

Down Sendromlu çocukların Giysilerden kaynaklanan giyim problemlerinin ebeveyn görüşleri ile belirlenmesinde ve Down Sendromlu çocukların Giyim tercihlerinin belirlenmesinde betimsel yöntem, Down Sendromlu çocukların Tercihleri doğrultusunda Fonksiyonel tasarım giysilerin oluşturulmasında deneysel araştırma yöntemi uygulanacaktır.

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evreni, Türkiye'deki Özel Eğitim ve Uygulama Okullarında eğitim gören Down Sendromlu tanısı konmuş 12-18 yaş aralığında Down Sendromlu Çocuklardan oluşmaktadır. Bu evrene ulaşabilmek için TUİK, Türkiye Down Sendromu Derneği, Sağlık Bakanlığının internet siteleri taranmış, daha önce yapılmış araştırmalar ve kaynaklar taranmış ancak gerekli olan geçerli ve güvenilir evrene ulaşılamamıştır. Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezlerinin diğer özür gruplarına da eğitim vermesi ve Down Sendromlu çocukların sayılarına ilişkin geçerli ve güvenilir bir veri bankası oluşturulmamış olmasından dolayı kesin veriye ulaşılamamıştır. Araştırma evreni sayısı ile ilgili net bir bilgi tam olarak bilinmemektedir Bu nedenle araştırma amacı açısından yeterli olan ve ulaşılabilen Özel Eğitim ve Uygulama Okullarında eğitim gören Down Sendromlu çocuklara ilişkin en yakın evren belirlenmiştir.

Evreni temsilen İstanbul Gülseren Özdemir Özel Eğitim Uygulama Okulunda eğitim gören 12-18 yaş aralığında yer alan down sendromlu 10 çocuk araştırmanın örneklem grubunu oluşturmaktadır. Down Sendromlu Çocukların gelişimlerinin normal çocuklara göre farklı ilerlemesi ve ergenlik dönemindeki farklı vücut gelişimlerinin fonksiyonel giysi formlarında ki etkisini saptayabilmek için 12-18 yaş aralığı seçilmiştir.

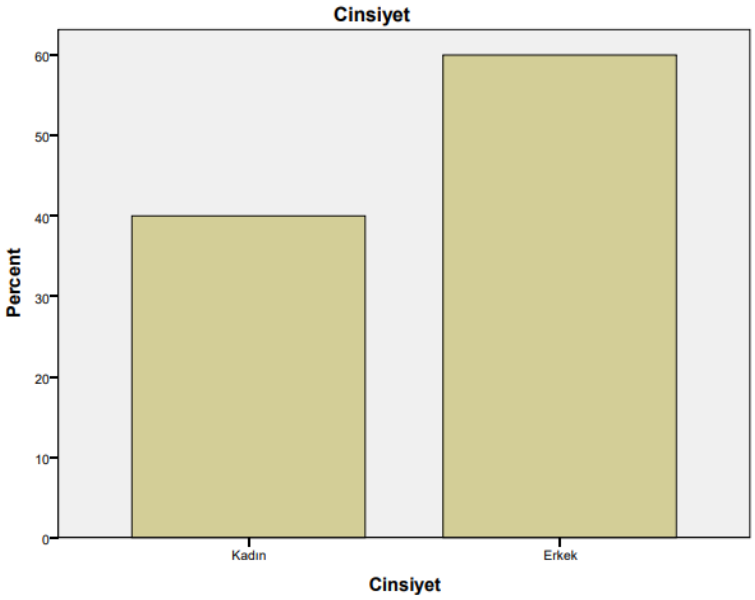
Araştırmanın örneklemini oluşturan DS'lu çocuklara ulaşabilmek ve çalışma yapabilmek için, TC İstanbul Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden gerekli resmi izinler alınmıştır. Araştırmamıza katılan ebeveynlere, araştırmanın içeriği hakkında bilgilendirmeler yapılmıştır. Down Sendromlu çocukların araştırmamıza dâhil

edilmesi, ailelerinin bilgileri dâhilinde yazılı onayları alınmış ve araştırma tamamlanmıştır.

Araştırmanın Bulguları

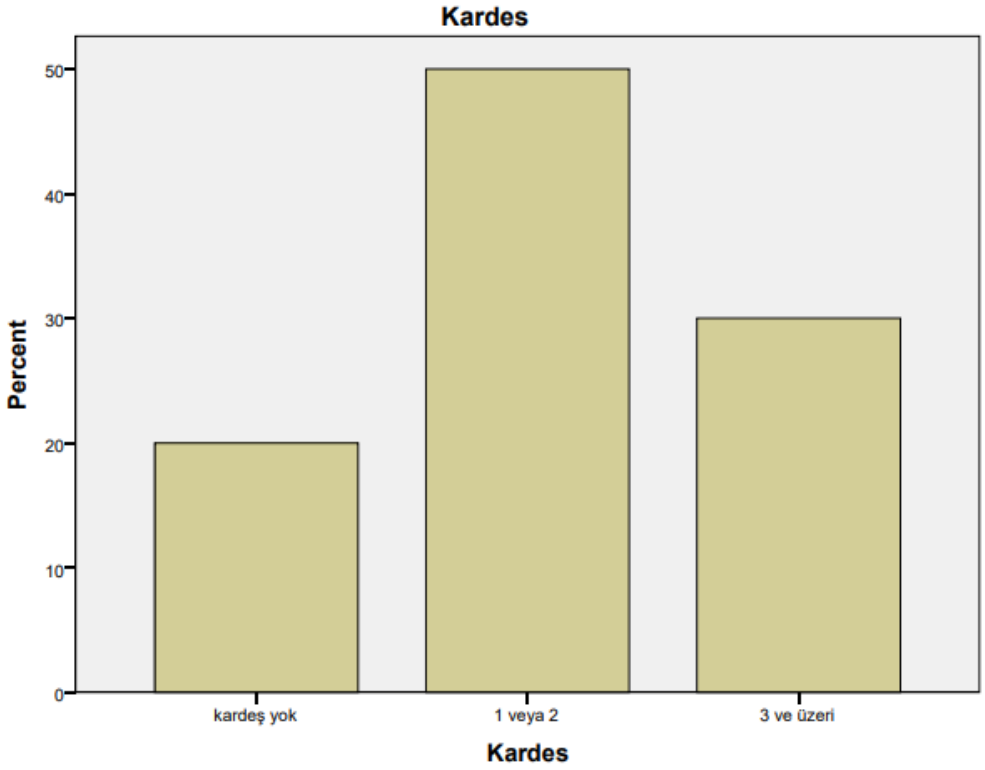
Bu kısımda araştırmada kullanılan ölçeklerin ailenin Sosyo- Ekonomik Durumunu gösteren Frekans dağılımına, Down Sendromlu öğrencilere sorulan öğrencilerin Giysi Tercihlerini belirlemeye yönelik soruların frekans dağılımlarına, Ailelere sorulan Öğrencilerin Öz Bakım Becerilerini belirlemeye yönelik soruların frekans dağılımlarına yer verilmiştir.

Down Sendromlu Çocuklara İlişkin Demografik Bulgular

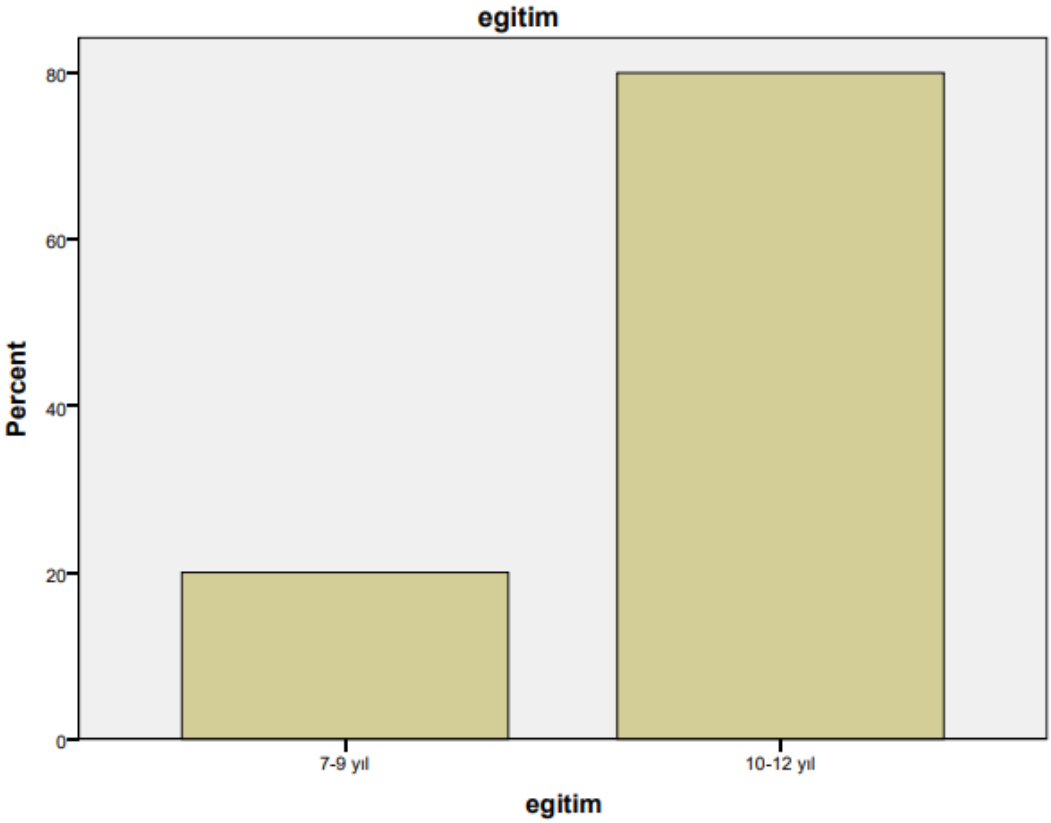

0

Çalışmaya Katılan çocukların %60 ı erkek %40 ını kız öğrenciler oluşturmaktadır.

Çalışmaya katılan DS'li çocukların %20 sinin Kardeşi bulunmamakta, % 50 si 1 veya 2 kardeşe sahip bulunmakta, %30 unun Kardeş sayısı 3 ve üzerindedir.

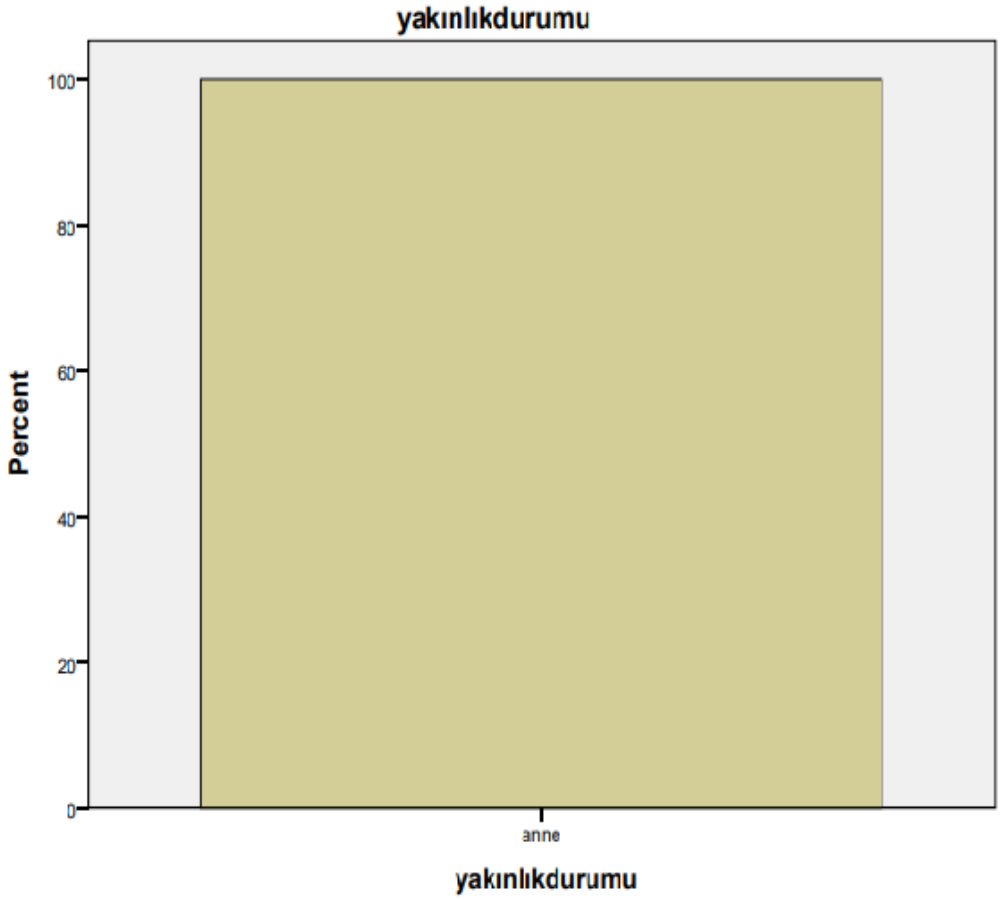
Çalışmaya Katılan Çocukların eğitim alma zamanlarına bakıldığında %20 sinin 7-9 yıl arasında eğitim aldığı % 80 in 10-12 yıldır eğitim aldığı görülmektedir.

Soru no	Giysi Tercihleri	Hiçbir Zaman 1	Bazen 2	Her Zaman 3
1	Gömlek giymeyi tercih ederim?			100%
2	T-shirt giymeyi tercih ederim?		20%	80%
3	Etek giymeyi tercih ederim?	50%	30%	20%
4	Elbise giymeyi tercih ederim?	50%		50%
5	Pantolon giymeyi tercih ederim?		10%	90%
6	Yelek giymeyi tercih ederim?			100%
7	Giysilerimde Kırmızı rengi tercih ederim?			100%
8	Giysilerimde Turuncu rengi tercih ederim?			100%
9	Giysilerimde Sarı rengi tercih ederim?			100%
10	Giysilerimde Mavi rengi tercih ederim.			100%
11	Giysilerimde Mor rengi tercih ederim?			100%
12	Giysilerimde Yeşil rengi tercih ederim?		10%	90%
13	Giysilerimde Siyah rengi tercih ederim?			100%
14	Giysilerimde Beyaz rengi tercih ederim?		10%	90%
15	Baskılı giysileri giymek isterim?	10%		90%
16	Kolay giyilebilen esnek ve lastikli(Paça-bel) giysiler tercih ederim?			100%
17	Kopça, düğme, fermuar, bağcık vb kapama malzemeleri olmayan rahat giyilebilen giysiler tercih ederim.	40%		60%
18	Hava alabilen doğal kumaşlardan giysiler tercih ederim?	10%		90%
19	Ön-arka, ters-düz farkı olmayan giysiler tercih ederim?	50%		50%
20	Şık görünümle ve renkli giysiler tercih ederim?	10%		90%

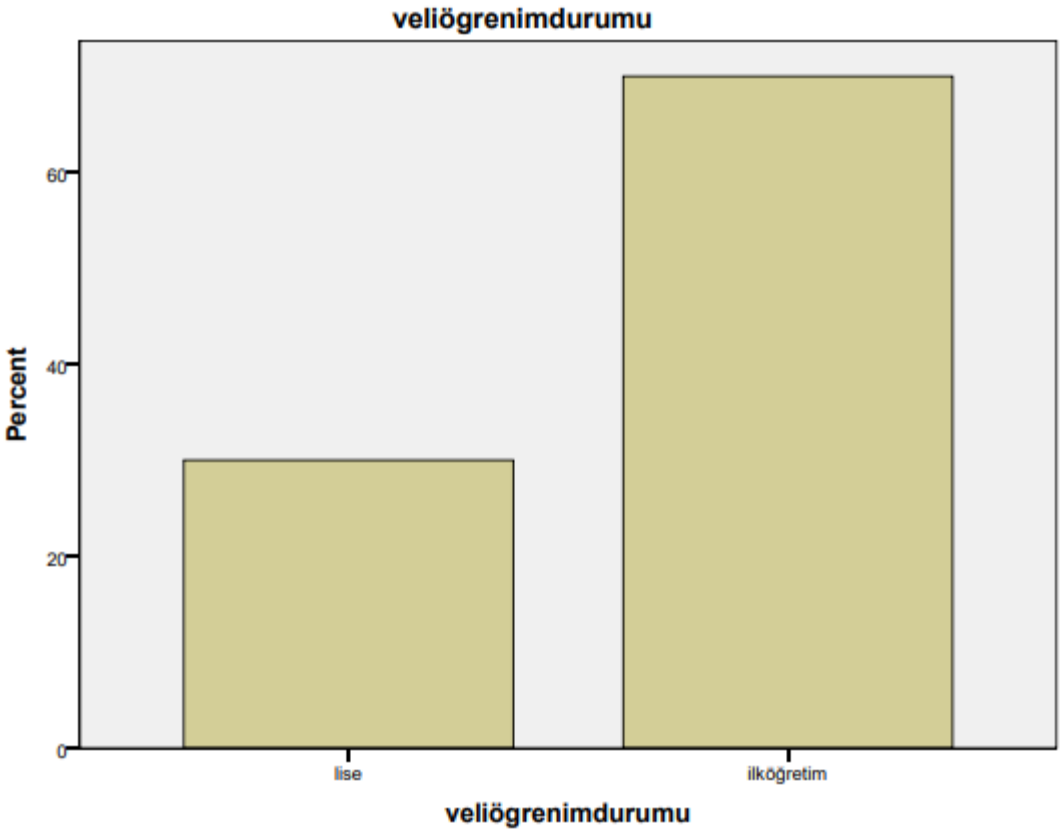
Çocuklarla ilgili genel bilgileri içeren sorulara ebeveynlerin verdikleri yanıtlar aşağıdaki gibidir.

Çocuğunuz kaç yaşındadır?	17	18	15	13	17	13	14	18	15	15
Çocuğunuzun boyu kaç cm dir?	144	170	150	140	146	140	147	156	170	153
Çocuğunuz kaç kilogramdır?	50	94	57	66	70	50	90	58	63	51
Çocuğunuzun cinsiyeti nedir?	Erkek	Erkek	Kız	Kız	Kız	Kız	Erkek	Erkek	Erkek	Erkek
Çocuğunuzun kardeş sayısı nedir?	2	4	6	1	2	0	2	2	2	2
Çocuğunuz ne kadar süredir eğitim alıyor?	15	12	10	12	15	7	13	10	15	9

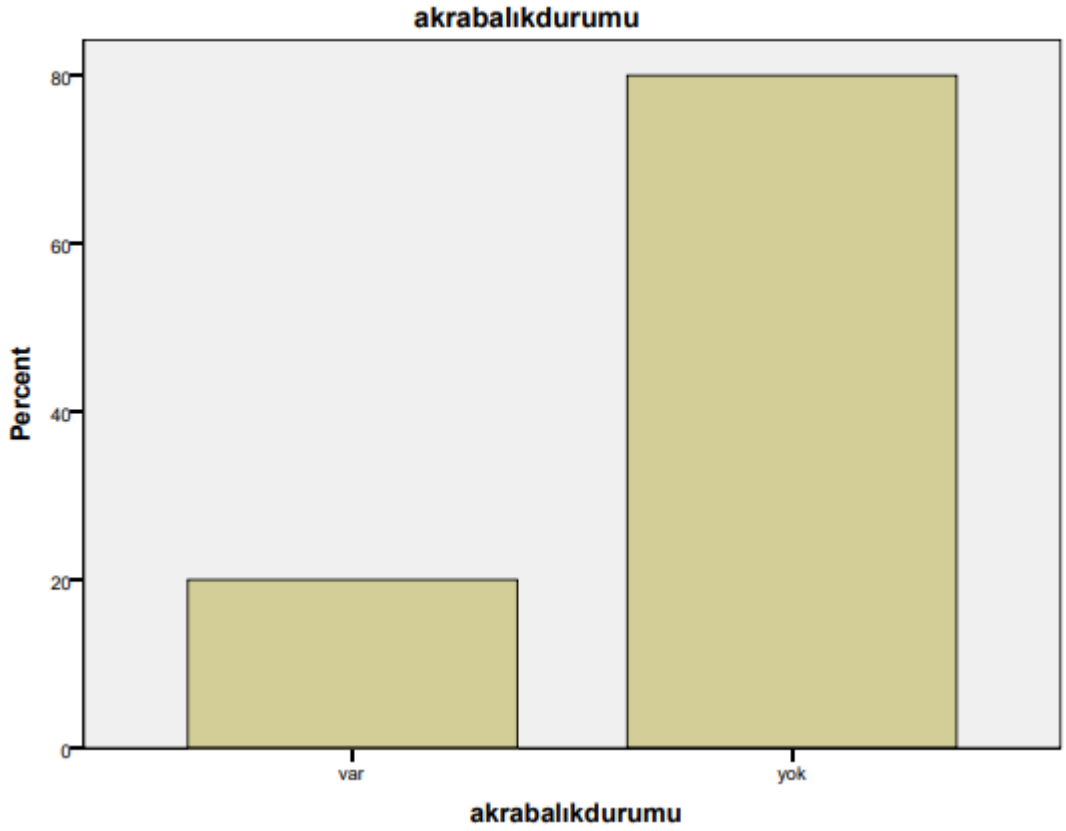
Ebeveynlerle ilgili genel bilgileri içeren cevaplar aşağıdaki gibidir.

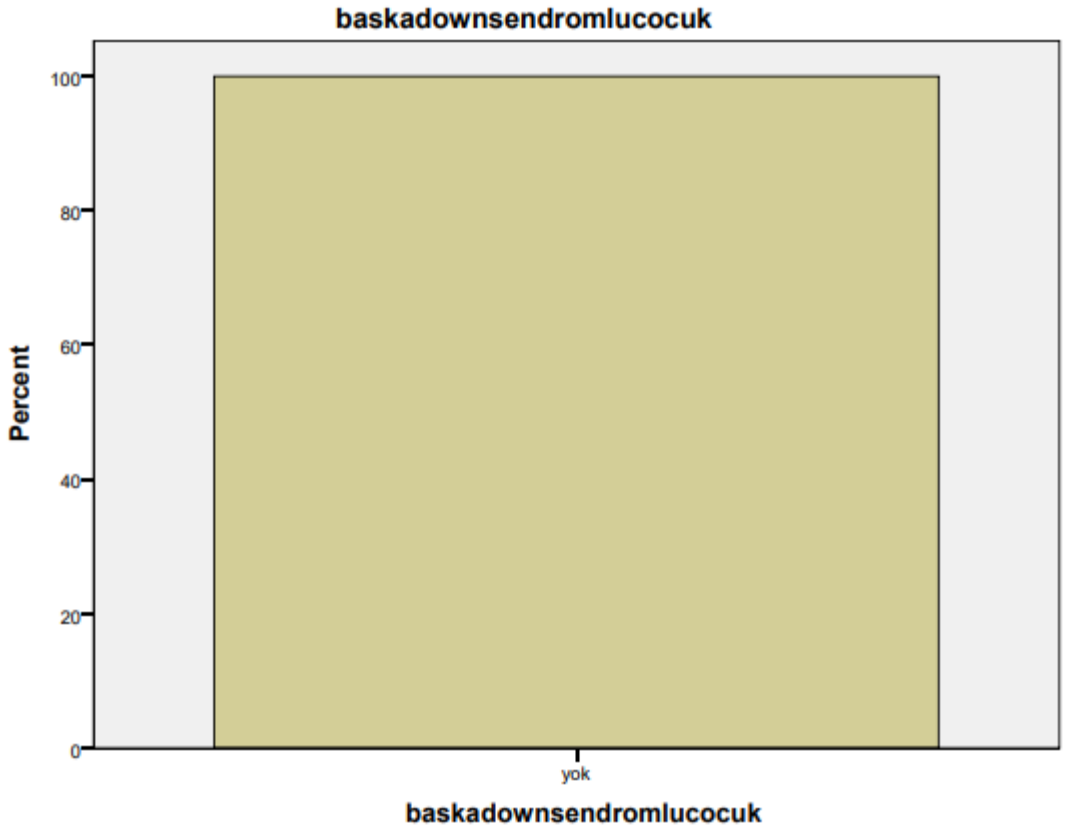
Ankete cevap veren ebveynlerin tamamı Annelerden oluşmaktadır.

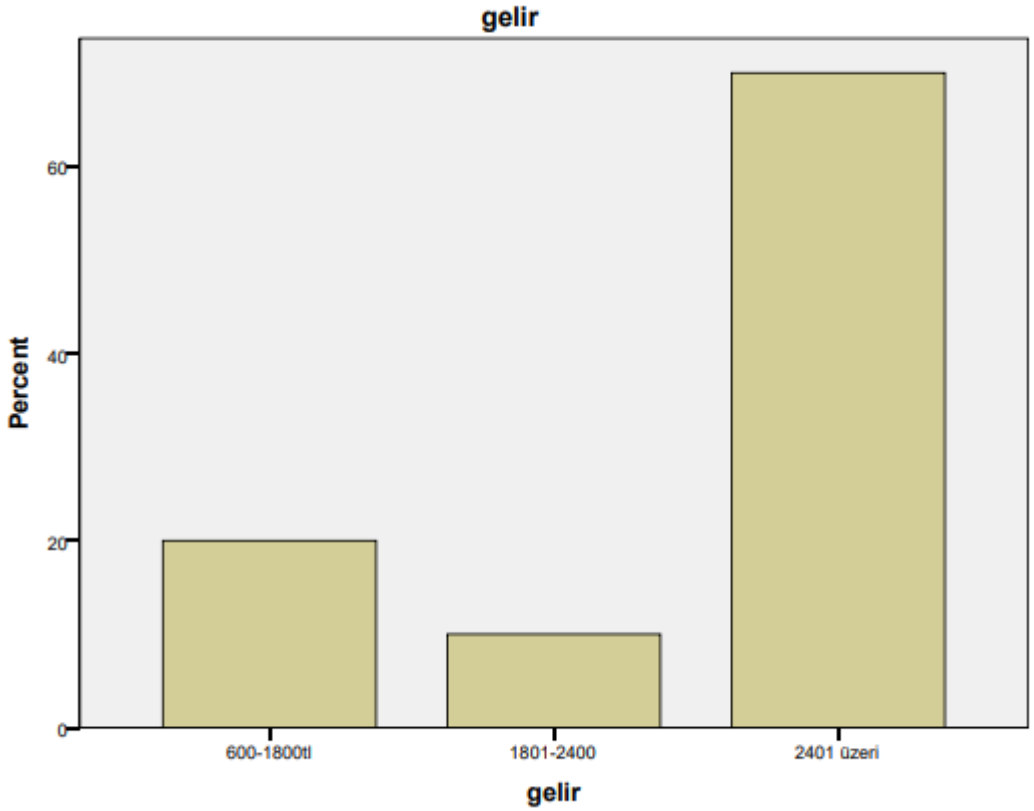
Velilerin %30 u lise mezunu %70 i İlköğretim mezunundan oluşmaktadır.

Ebeveynlerin %20 si birbiri ile akraba iken %80 ininde akrabalık bağı bulunmamaktadır.

Ebeveynlerin başka Down Sendromlu çocukları bulunmamaktadır.

Gelir Durumları % 20 si 600-1800, %10 u 1801-2400 ve % 70 i 2401 in üzerindedir.

Aşağıdaki tabloda çocuğun temel öz bakım becerileri ile ilgili sorulara ebeveynlerin verdikleri yanıtlar yer almaktadır.

	Çocukların Temel Öz Bakım Beceri Bilgileri	Hiçbir Zaman	Bazen	Her Zaman
1	Kendi Başına giyinebiliyor?		30%	70%
2	Kendi Başına soyunabiliyor?		10%	90%
3	Giysinin önünü tanır	10%	10%	80%
4	Giysinin arkasını tanır	10%		90%
5	Giysinin kollarını tanır		10%	90%
6	Giysinin bacaklarını tanır			100%
7	Giysinin yakasını tanır	10%	10%	80%
8	Fermuarı tanır		10%	90%
9	Düğmeyi tanır		20%	80%
10	Agrafı tanır	60%	20%	20%
11	Çıt çıtı tanır	40%	10%	50%
12	Cırt bandı tanır	20%	10%	70%
13	Kemeri tanır	10%	10%	80%
14	Bağcığı tanır	10%	10%	80%
15	İliği tanır	20%	20%	60%

Aşağıdaki tabloda Down Sendromlu çocukların giyim becerileri ile ilgili sorulara ebeveynlerin verdikleri yanıtlar yer almaktadır.

	Down Sendromlu Çocukların Giyim Becerilerini Gerçekleştirme Durumu	Hiçbir Zaman	Bazen	Her Zaman
16	Cırt bandını yapıştırabilir?	10%	20%	70%
17	Cırt bandını açabilir	10%	10%	80%
18	Fermuarı kapatabilir		50%	50%
19	Fermuarı açabilir		50%	50%
20	Çıt çıtını kapatabilir	10%	30%	60%
21	Çıt çıtını açabilir		20%	80%
22	Düğmeyi ilikleyebilir	30%	60%	10%
23	Düğmeyi açabilir	20%	50%	30%
24	Düğmenin karşılığı olan iliğe düğmeyi geçirebilir	30%	30%	40%
25	Bisiklet yakayı başından geçirebilir		20%	80%
26	Kolunu giysinin kolundan geçirebilir		10%	90%
27	Kolunu giysinin kolundan çıkarabilir		10%	90%
28	Giysiyi pantolonunun içine sokabilir	10%	40%	50%
29	Bağcığı bağlayabilir	90%	10%	
30	Bağcığı çözebilir	30%	50%	20%
31	Bacağını pantolon bacağına sokabilir		10%	90%
32	Bacağını pantolon bacağından çıkarabilir			100%
33	Kemeri pantolona geçirebilir	80%	10%	10%
34	Kemeri pantolandan çıkarabilir	40%	40%	20%
35	Kemerin ucunu kemer deliğinden çıkarır	70%	20%	10%

Çocukların giysilerinde tercih edilen kumaş ve aksesuarlar için ebeveynlerin verdikleri yanıtlar aşağıdaki gibidir.

	Çocukların Giysilerinde Tercih Edilen Kumaş ve Aksesuarlar	Hiçbir Zaman	Bazen	Her Zaman
36	Yıkamaya dayanıklı kumaştan olmalıdır		20%	80%
37	Ütülenebilir kumaştan olmalıdır		40%	60%
38	Kir tutmayan kumaştan olmalıdır		20%	80%
39	Kolay kırışmayan kumaştan olmalıdır		20%	80%
40	Pamuklu kumaştan olmalıdır	10%	20%	70%
41	Esnek kumaştan olmalıdır		20%	80%
42	Dayanıklı kumaştan olmalıdır		20%	80%

43	Üzerinde aksesuarları (düğme, fermuar vb.) dayanıklı olmalıdır		10%	90%
44	Üzerindeki aksesiarların çocuğa zarar vermeyecek nitelikte olmalıdır		10%	90%
45	Sağlığını bozmayacak şekilde olmalıdır		10%	90%
46	Akranları arasında çocuğun çevre edinmesine yardımcı olmalıdır		10%	90%
47	Modaya uygun olmalıdır		30%	70%

PROJE ÇIKTILARI

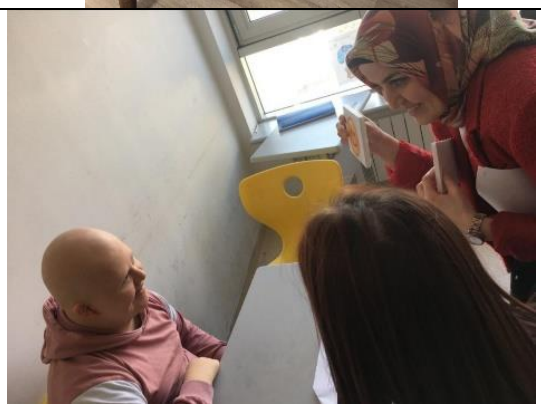
Resmi kurumlardan ilgili izinler tamamlandıktan sonra araştırma örneklem grubu ebeveynlerine proje konusu ve detayları aktarılmış ve araştırmada çocukları ile çalışılabilmesi için kendilerinden gerekli izinler alınmıştır.

2022-2023 Bahar eğitim-öğretim döneminin başlaması ile birlikte araştırma örneklem grubundaki (6 erkek-4kız) 10 Down Sendromlu Çocuğa sınıf öğretmenleri ve rehber öğretmenleri eşliğinde çocukların giysi tercihlerini tespit etmek için hazırlanan anket soruları(ölçekler) çocuklara yöneltilmiştir ve tamamlanmıştır. Yine bu çocukların giyim problemlerini tespit etmek amacıyla hazırlanan anket soruları ebeveynlere yöneltilmiş ve tamamlanmıştır.

Proje araştırmasındaki sözkonusu kalıp tasarım ve giysi üretimleri İstanbul gelişim Meslek Yüksek Okulu Moda Tasarımı Programı 2. Sınıf bir grup öğrenci(araştırmacı) ile Öğr. Gör Sultan ÇETİNKAYA(Araştırmacı) liderliğinde 2022-2023 Bahar dönemi Kişiye Özel Giysi Tasarımı seçmeli dersinde projenin araştırma basamağı, ürünlerin tasarım ve kalıp basamakları gerçekleştirilmiştir. İlgili derste her bir araştırmacı Down Sendromlu çocuklardan kura ile belirlenmiş bir çocuk için fonksiyonel tasarım giysilerin tasarımlarını yapmıştır. Tasarımlar yapılırken DS'lu çocukların kendilerine yöneltilen anket sorularına verdikleri cevaplar değerlendirilip her bir çocuk için çalışılacak giysilerin türü ve renk gibi diğer detayları belirlenmiştir.

Araştırmacı öğrenciler DS'lu çocuğun ölçülerini kazanan prova mankenine elyafla doldurma işlemini gerçekleştirmiş ve hazırlanan manken üzerinde tasarımları dikkate alarak giysilerin drapaj yöntemi ile kalıplarını çıkartmışlardır. Derste Projenin konusu amacı, önemi, yöntemi üzerinde tekrar durulmuş ve çalışma takvimi yapılmıştır.

Ebeveynlere yöneltilen anket soruları değerlendirilip DS'lu çocukların giyim problemleri tespit edilip o problemi gidermeyi amaçlayan fonksiyon geliştirilecek ve giysinin tasarım, kalıp ve üretimine yansıtılmıştır.

<table>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
</table>

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJESİ

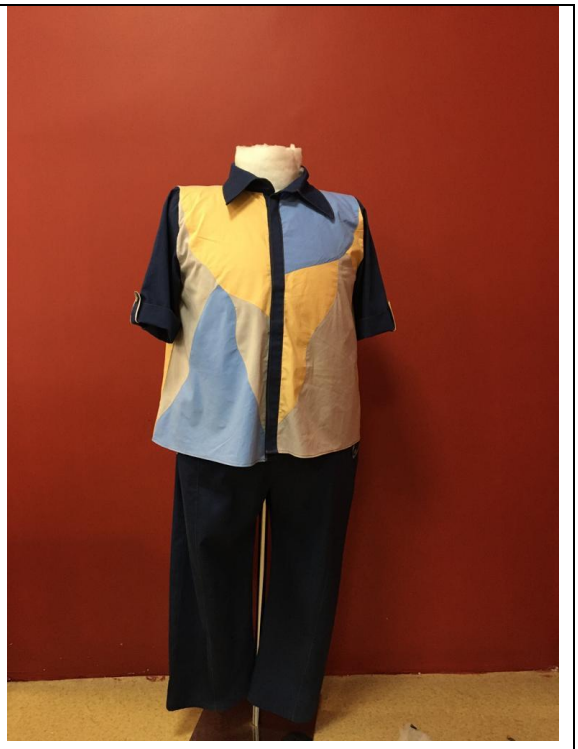

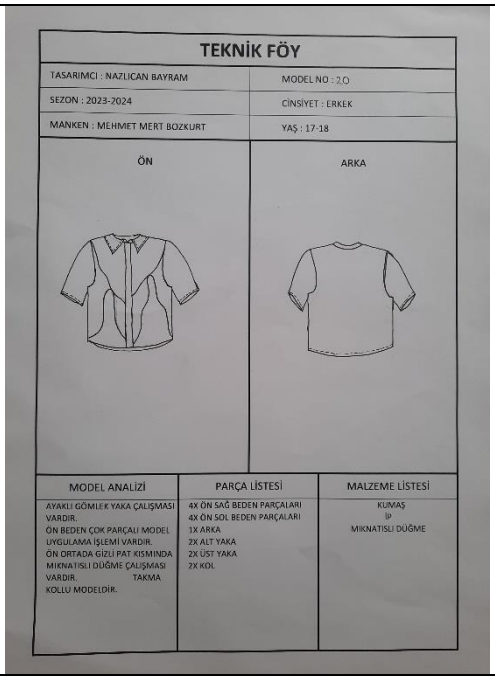

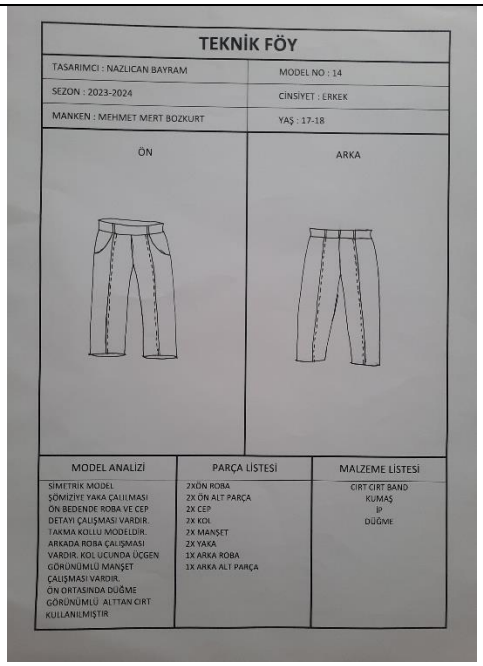

Tablo 1: Down Sendromlu katılımcı I için yapılan çalışmalar

Araştırmaya katılan 14 yaşında down sendromlu erkek çocuğu olan katılımcı Mehmet MERT BAŞKURT

giysi türlerinden her zaman tercih ettiğini belirttiği gömlek ve pantolon , giysilerinde her zaman tercih ettiğini belirttiği renklerden mavi renkte pantolon ve yine ölçekte şık görünümlü renkli giysileri her zaman giymeyi tercih ettiğini belirtmesinden dolayı mavi sarı ve gri renklerden oluşan spor şık bir gömlek üretilmiştir.

Katılımcının vücudunu sarmayan fonksiyonel tasarım giysiler üretilmiştir. Giyinme ve soyunma eylemini başka bir birey yardımı olmadan bağımsız ve kolaylıkla gerçekleştirebilmesi için yeleğin ön kapaması sadece aksesuar düğme ile süslenmiş yelek sol yanından mıknatıslı düğmeler ile açılır kapanır özelliktedir. Yine katılımcının kolaylıkla giyinebilmesi ve soyunabilmesi için pantolonun beli lastikli çalışılmıştır.

Ebeveyninin belirttiği çocuğunun giysileri pamuklu kumaşlardan olmalıdır hususundan dolayı elbise kumaşı % 100 pamuklu kumaşlardan üretilmiştir.

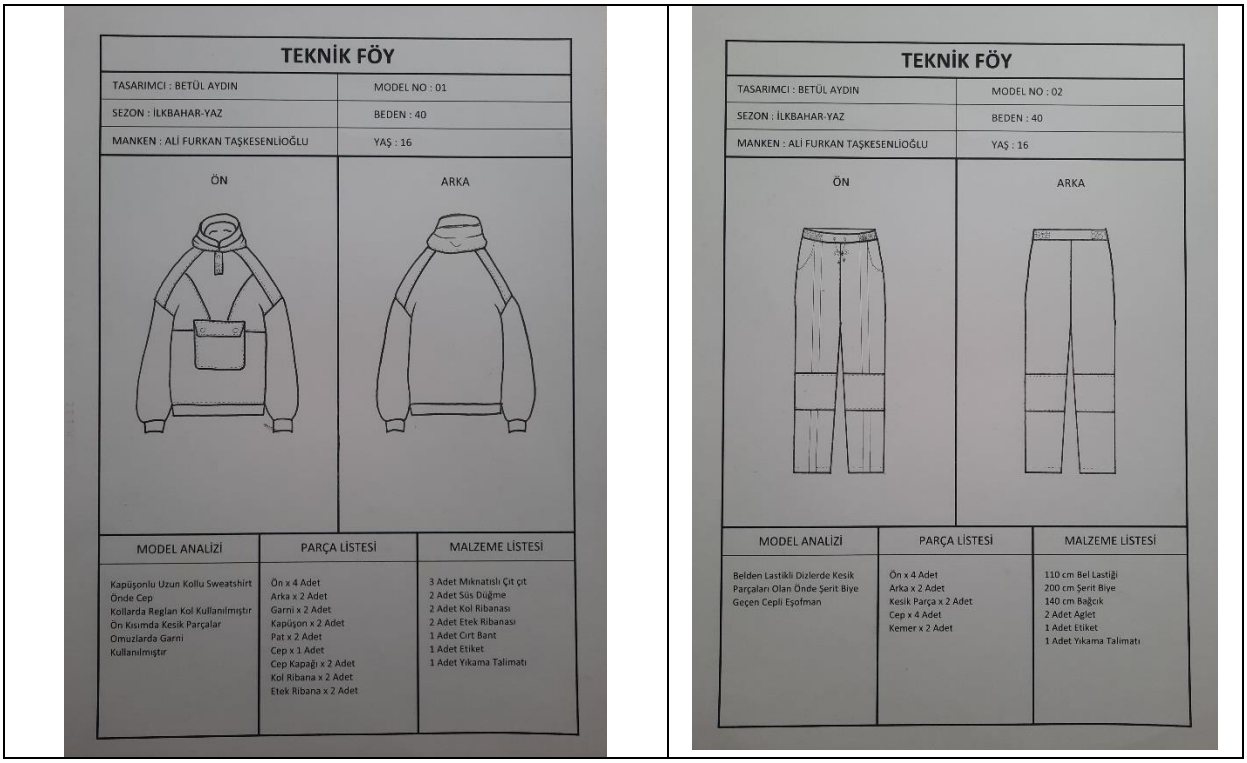

ARTİSTİK ÇİZİM
TASARIMCI : BETÜL AYDIN
MODEL NO : 01
SEZON : İLKBAHAR/YAZ
BEDEN : 40
MANKEN : ALİ FURKAN TAŞKESENLİOĞLU
YAŞ : 16
ÖN
ARKA

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJESİ

Tablo 2 Down Sendromlu katılımcı II için yapılan çalışmalar

Araştırmaya katılan 15 yaşında down sendromlu erkek çocuğu olan katılımcı Ali Furkan TAŞKESENLİOĞLU için ölçekte giysilerinde kopca, fermuar, bağcık vb kapama malzemeleri olmayan rahat giysileri her zaman tercih ettiğini ve yine şık görünümlü renkli giysileri her zaman giymeyi tercih ettiğini belirtmesinden dolayı yeşil ve krem renklerden oluşan spor şık bir sweat ve pantolon takımı üretilmiştir.

Katılımcının vücudunu sarmayan fonksiyonel tasarım giysiler üretilmiştir. Giyinme ve soyunma eylemini başka bir birey yardımı olmadan bağımsız ve kolaylıkla gerçekleştirebilmesi için sweat'in ön kapamasında mıknatıslı düğmeler kullanılmıştır. Kolaylıkla giyinip soyunabilmesi için pantolonun beli lastikli olup, çocuğun fermuar açıp kapamada bazen zorluk yaşadığını ebeveyninin belirtmesi üzerine pantolonda fermuar yerine cırt bant ilik-düğme yerine mıknatıslı düğme çalışılmıştır.

Ebeveyninin belirttiği çocuğunun giysileri pamuklu kumaşlardan olmalıdır hususundan dolayı elbise kumaşı % 100 pamuklu kumaşlardan üretilmiştir.

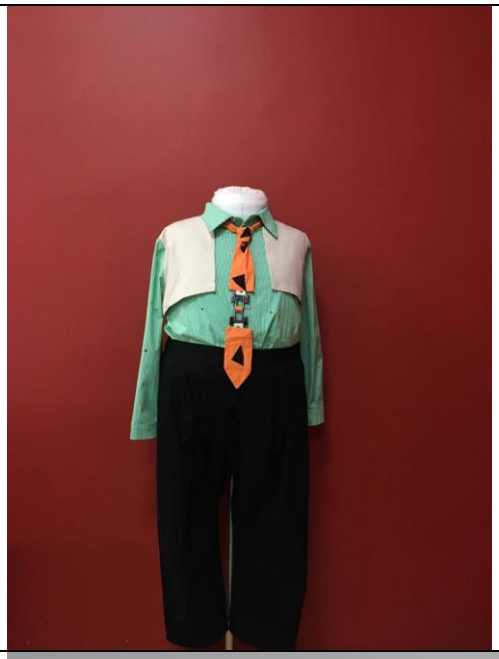

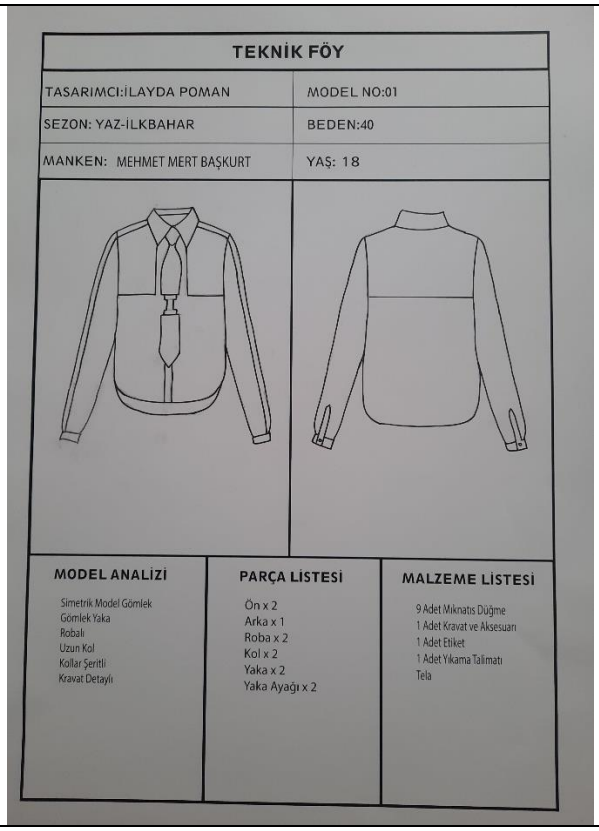

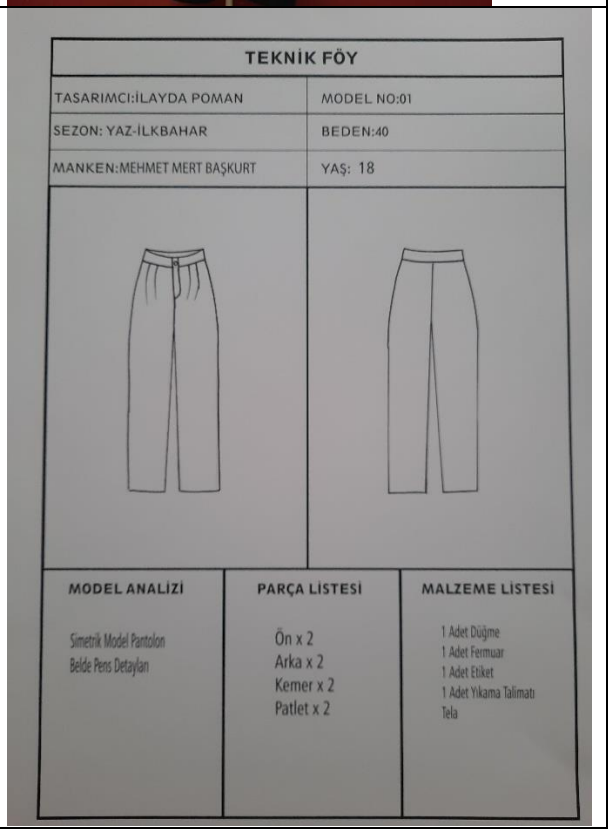

Tablo 3Down Sendromlu katılımcı III için yapılan çalışmalar

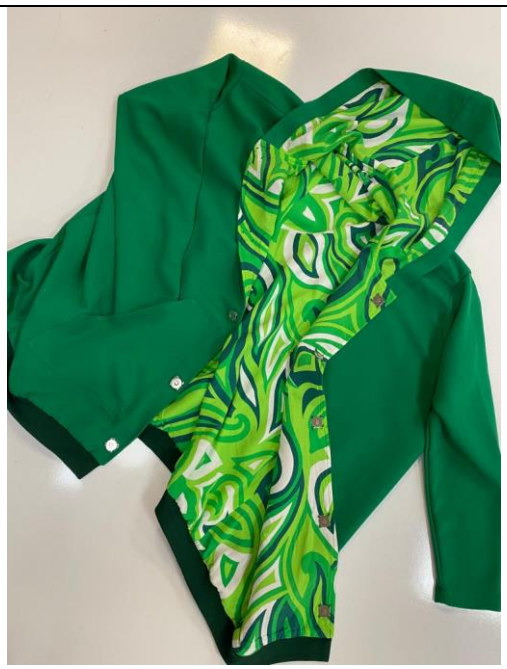
Araştırmaya katılan 14 yaşında erkek çocuğu olan katılımcı Mervan Avak BABAIEYAN ölçekte giysilerinde şık görünümlü renkli giysileri her zaman giymeyi tercih ettiğini belirtmesinden dolayı renkli bir gömlek üretilmiştir. Giysilerimde her zaman tercih ederim diye belirttiği renkler dikkate alınmıştır. Katılımcın gömleği yeşil ve krem renklerden

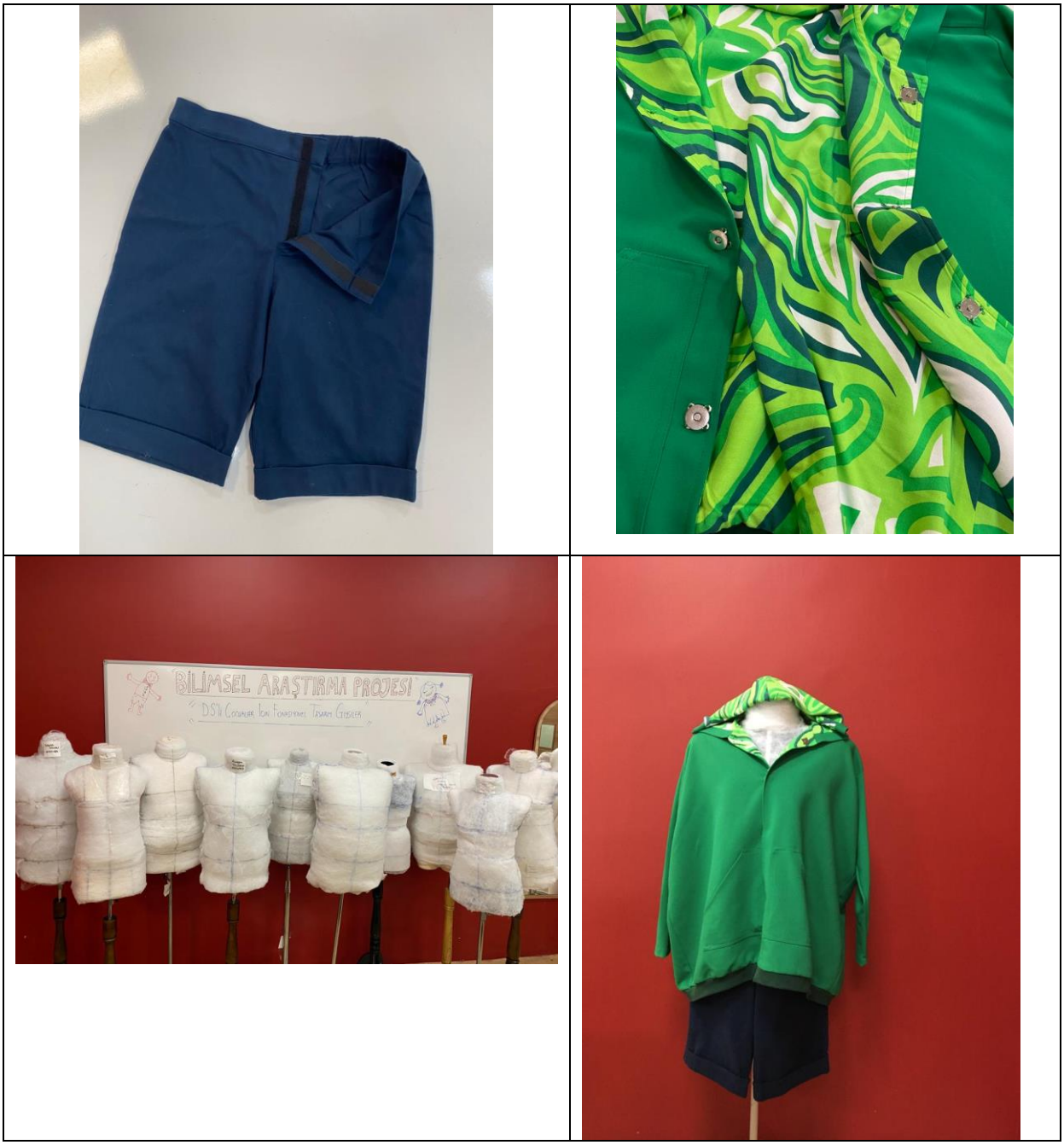
oluşmaktadır ve gömleği tamamlayan aksesuar olarak tasarım kravat çalışılmıştır. Siyah renkli pantolon üretilmiştir.

Katılımcının vücudunu sarmayan fonksiyonel tasarım giysiler üretilmiştir. Giyinme ve soyunma eylemini başka bir birey yardımı olmadan bağımsız ve kolaylıkla gerçekleştirebilmesi için gömleğin ön kapamasında mıknatıslı düğmeler kullanılmıştır. Kravatı yine mıknatıs ile açılıp kapanmaktadır. Kolaylıkla giyinip- soyunabilmesi için pantolonun beli lastikli olup, fermuar açıp kapamada bazen zorluk yaşadığını ebeveyninin belirtmesi üzerine pantolonda fermuar yerine cırt bant çalışılmıştır.

Ebeveyninin belirttiği çocuğunun giysileri pamuklu kumaşlardan olmalıdır hususundan dolayı elbise kumaşı % 100 pamuklu kumaşlardan üretilmiştir.

Tablo 4Down Sendromlu katılımcı IV için yapılan çalışmalar

Araştırmaya katılan 17 yaşında down sendromlu erkek çocuğu olan katılımcı Servet Ali BAYRAKTAR ‘ın ölçekte her zaman tercih ettiğini belirttiği renklerden yeşil ve mavi renklerde tasarım giysiler üretilmiştir.

Katılımcının vücudunu sarmayan fonksiyonel tasarım giysilerde giyinme ve soyunma eylemini başka bir birey yardımı olmadan bağımsız ve kolaylıkla gerçekleştirebilmesi için yeşil renkli kapşonlu sweat’in ön kapamasında mıknatıslı düğmeler kullanılmıştır. Kolaylıkla

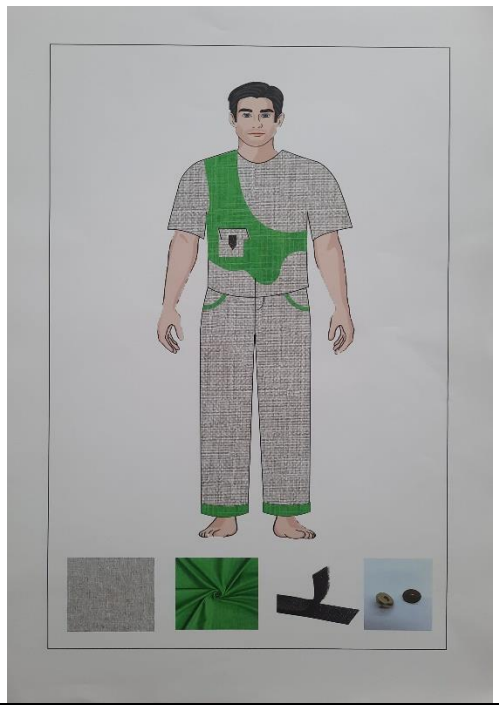
giyinebilmesi ve soyunabilmesi için kaprinin beli lastikli olup, fermuar yerine cırt bant çalışılmıştır.

Ebeveyninin belirttiği çocuğunun giysileri pamuklu kumaşlardan olmalıdır hususundan dolayı elbise kumaşı % 100 pamuklu kumaşlardan üretilmiştir.

TEKNİK FÖY

TASARIMCI : ZEYNEP KAHRAMAN	MODEL NO : 01
SEZON : İLKBAHAR - YAZ	BEDEN : 38
MANKEN : YASİN BALANDİZ	YAŞ : 14

MODEL ANALİZİ	PARÇA LİSTESİ	MALZEME LİSTESİ
Bisiklet yakalı kısa kol tshirt Tshirt dikili yelek ve 1 adet körüklü cep.	Ön Tshirt X1 Arka Tshirt X1 Kol X2 Yelek X2 Körüklü Cep X1	1 Adet Cırt Bant 5 Adet Mıknatıslı Düğme 1 Adet Yelek Astarı 1 Adet Etiket 1 Adet Yıkama Talimatı

TEKNİK FÖY

TASARIMCI : ZEYNEP KAHRAMAN	MODEL NO : 02
SEZON : İLKBAHAR - YAZ	BEDEN : 38
MANKEN : YASİN BALANDİZ	YAŞ : 14

MODEL ANALİZİ	PARÇA LİSTESİ	MALZEME LİSTESİ
Ön pantolonda 2 Adet Yan Cep Geniş paçalı kemer kısmı lastikli pantolon Paçalarda ve yan ceplerde 2 cm'lik Biye	Ön X2 Adet Arka X2 Adet Ön Paça X2 Biye Arka Paça X2 Biye Ön Cep X2 Ön Cep Biye X2 Kemer X2 Patlet X2	1 Adet Fermuar 1 Adet Mıknatıslı Düğme 1 Adet Etiket 1 Adet Lastik 1 Adet Yıkama Talimatı

Tablo 5 Down Sendromlu katılımcı V için yapılan çalışmalar

Araştırmaya katılan 15 yaşında erkek çocuğu olan katılımcı Yasin BALANDİZ ölçekte giysilerinde kopca, fermuar, bağcık vb kapama malzemeleri olmayan rahat giysileri her zaman tercih ettiğini ve yine şık görünümlü renkli giysileri her zaman giymeyi tercih ettiğini belirtmesinden dolayı yeşil ve gri renklerden oluşan spor şık bir sweat ve pantolon takımı üretilmiştir.

Katılımcının vücudunu sarmayan, belli bolluğa sahip, fonksiyonel tasarım giysiler üretilmiştir. Giyinme ve soyunma eylemini başka bir birey yardımı olmadan bağımsız ve kolaylıkla gerçekleştirebilmesi için sweat'in sol omuzunda ve sol yan kapamasında mıknatıslı düğmeler

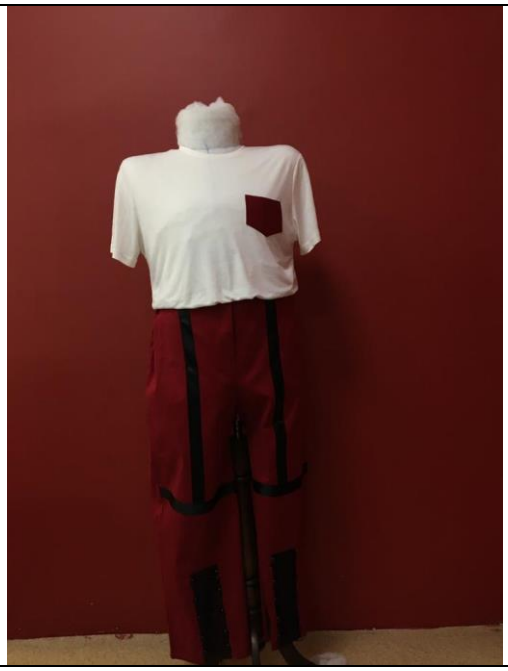
kullanılmıştır. Kolaylıkla giyinip soyunabilmesi için pantolonun beli lastikli olup fermuar açıp kapamada bazen zorluk yaşadığını ebeveyninin belirtmesi üzerine pantolonda fermuar yerine cırt bant, ilik-düğme yerine de mıknatıslı düğme çalışılmıştır.
Ebeveyninin belirttiği çocuğunun giysileri pamuklu kumaşlardan olmalıdır hususundan dolayı elbise kumaşı % 100 pamuklu kumaşlardan üretilmiştir.

Tablo 6Down Sendromlu katılımcı VI için yapılan çalışmalar

Araştırmaya katılan 18 yaşında down sendromlu erkek çocuğu olan katılımcı Servet Kaya ALKIN ‘ın ölçekte her zaman giysilerinde tercih ettiğini belirttiği renklerden kırmızı ve beyaz renklerde tasarım giysiler üretilmiştir.

Katılımcının vücudunu sarmayan belli bolluğa sahip fonksiyonel tasarım giysilerde giyinme ve soyunma eylemini başka bir birey yardımı olmadan bağımsız ve kolaylıkla gerçekleştirebilmesi için beyaz, yaka genişliği bol olan bir tişört ile kolaylıkla giyinip soyunabilmesi için beli lastikli kırmızı tasarım pantolonda fermuar yerine cırt bant, ilik-düğme yerine mıknatıslı düğme çalışılmıştır.
Ebeveyninin belirttiği çocuğunun giysileri pamuklu kumaşlardan olmalıdır hususundan dolayı elbise kumaşı % 100 pamuklu kumaşlardan üretilmiştir.

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td>
</td>
</tr>
</table>

Tablo 7 Down Sendromlu katılımcı VII için yapılan çalışmalar

Araştırmaya katılan 17 yaşında down sendromlu kız çocuğu olan katılımcı Şükran SÜLÜK ölçekte giysi türlerinden her zaman tercih ettiği gömlek ve etek , giysilerinde her zaman tercih ettiğini belirttiği renklerden turuncu renklerde üretilmiştir.

Giyinme ve soyunma eylemini başka bir birey yardımı olmadan bağımsız ve kolaylıkla gerçekleştirebilmesi için tasarım gömlek gizli kapama ile çalışılmış olup mıknatıslı düğmeler kullanılmıştır, etek ise beli lastikli çalışılmıştır.

Tablo 8 Down Sendromlu katılımcı VIII için yapılan çalışmalar

Araştırmaya katılan 13 yaşında down sendromlu kız çocuğu olan katılımcı Hatice DİLLİBURUN ölçekte giysi türlerinden her zaman tercih ettiği elbise, giysilerinde her zaman tercih ettiğini belirttiği renklerden sarı renkli kumaştan üretilmiştir.

Katılımcının vücudunu sarmayan belli bolluğa sahip bir elbise tasarlanmış olup, giyinme ve soyunma eylemini başka bir birey yardımı olmadan bağımsız ve kolaylıkla gerçekleştirebilmesi için giysinin omuzlarında cırt bant çalışılmıştır.

Ebeveyninin belirttiği çocuğunun giysileri pamuklu kumaşlardan olmalıdır hususundan dolayı elbise kumaşı % 100 pamuk olan fisto kumaş tercih edilmiştir.

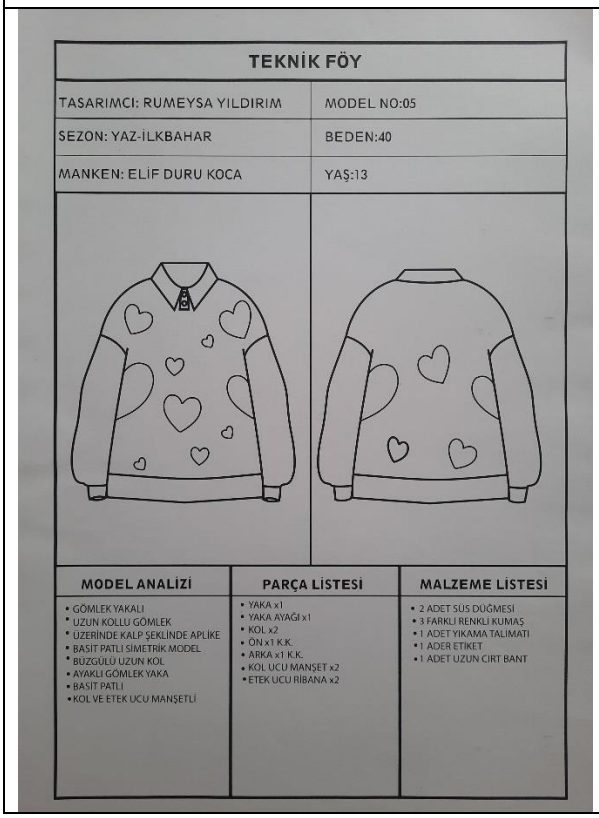

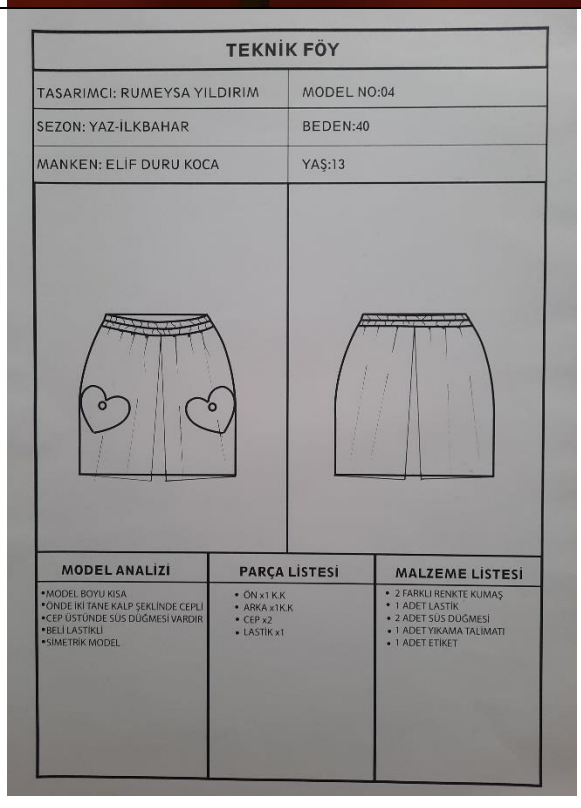

Tablo 9Down Sendromlu katılımcı IX için yapılan çalışmalar

Araştırmaya katılan 13 yaşında down sendromlu kız çocuğu olan katılımcı Elif Duru KOCA ölçekte giysi türlerinden her zaman tercih ettiği gömlek ve etek , giysilerinde her zaman tercih ettiğini belirttiği renklerden pembe ve kırmızı renklerde tasarım giysiler üretilmiştir.

Katılımcının vücudunu sarmayan belli bolluğa sahip fonksiyonel tasarım giysiler üretilmiştir. Giyinme ve soyunma eylemini başka bir birey yardımı olmadan bağımsız ve kolaylıkla gerçekleştirebilmesi için gömleğin yaka kapamasında mıknatıslı düğme kullanılmış ve eteğinin beli lastikli çalışılmıştır.

Ebeveyninin belirttiği çocuğunun giysileri pamuklu kumaşlardan olmalıdır hususundan dolayı elbise kumaşı % 100 pamuklu dokuma kumaşlar tercih edilmiştir.

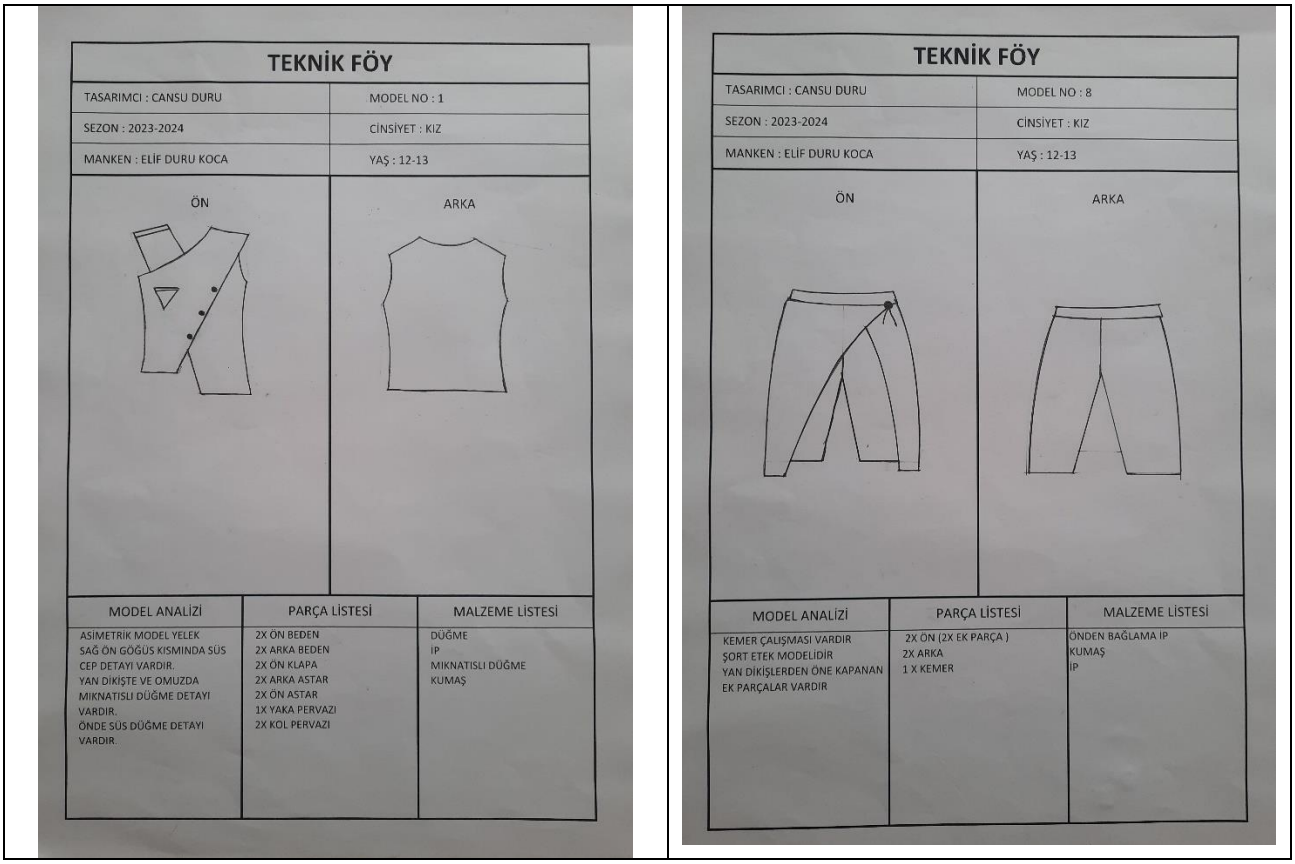

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJESİ

Tablo 10 Down Sendromlu katılımcı X için yapılan çalışmalar

Araştırmaya katılan 15 yaşında down sendromlu kız çocuğu olan katılımcı Elanur AKKOYUN ölçekte giysi türlerinden her zaman tercih ettiği yelek ve pantolon , giysilerinde her zaman tercih ettiğini belirttiği renklerden yeşil ve kırmızı renklerde tasarım giysiler üretilmiştir.

Katılımcının vücudunu sarmayan belli bir bolluğa sahip fonksiyonel tasarım giysiler üretilmiştir. Giyinme ve soyunma eylemini başka bir birey yardımı olmadan bağımsız ve kolaylıkla gerçekleştirebilmesi için yeleğin ön kapaması sadece aksesuar düğme ile süslenmiş yelek giysinin sol yanından mıknatıslı düğmeler ile açılır kapanır özelliktedir. Yine kolaylıkla giyinip soyunabilmesi için pantolonun beli lastikli çalışılmıştır.

Ebeveyninin belirttiği çocuğunun giysileri pamuklu kumaşlardan olmalıdır hususundan dolayı elbise kumaşı % 100 pamuklu kumaşlardan üretilmiştir.

SONUÇ

Özel gruplar olan Down Sendromlu çocukların fiziksel ve zihinsel gelişimlerinde yaşıtlarına göre geride kaldıkları bilinmektedir. DS'lu çocukların günlük yaşamlarında temel özbakım becerilerinde problem yaşamaları ve bu problemlerin çocukların tek başlarına hayatlarını sürdürmelerine engel teşkil etmesi, çocuğun özgüvenini, sosyalleşmesini, kendine yetebilen bir birey haline gelmesini engellemesi bakımından çocuğu başka bir bireye bağımlı hale getirmektedir. Günlük yaşamlarında yeme, içme, hijyen, giyinme, soyunma vs konu başlıklarını sayabileceğimiz temel özbakım becerilerini gerçekleştirirken anne, baba ve ya başka bir bireyin yardımına gerek kalmadan kendi başına bu eylemleri yapabilmesi önemli bir husustur. Down Sendromlu Çocukların bu eylemleri kendi başına yapabilmeleri başarı duygusu yaşaması, özsaygı, özgüven gibi kendisine olumlu katkılar sağlaması açısından önemlidir.

Araştırma ile 12-18 yaşlarında down sendromlu çocukların giysilerden kaynaklanan giyinme problemlerinin tespit edilerek en aza indirilmesi hedeflenmiştir ve yine DS'lu çocukların giysi tercihlerinin neler olduğu öğrenilerek, bu bilgilerden hareketle tercihlerinin dikkate alındığı, giysilerden beklenen ihtiyaçların karşılandığı kolay giyinme veya soyunma işlevinin olduğu, vücut giysi uyumunu sağlayan örnek giysi tasarımlarının yapılması ve üretilmesi hedeflenmiştir.

Down Sendromlu çocukların giysilerden kaynaklanan giyim problemlerinin tespit edilmesi ve çocukların giysi tercihlerinin belirlenmesi ve bu doğrultuda tasarım ürünler ortaya koyulması amacıyla yapılmış araştırmada elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir.

- Araştırma sonucuna göre araştırmaya katılan Down Sendromlu çocukların tamamının gömlek ve yelek giymeyi tercih ettiği saptanırken %90'ı tercihlerinin pantolon, %80'i de t-şhirt giymek olduğu saptanmıştır.
- Araştırma sonucuna göre araştırmaya katılan Down Sendromlu çocuklara giysilerinde tercih ettikleri renkler sorulduğunda tamamının kırmızı, turuncu, sarı, mavi, mor ve siyah, %90'ının da yeşil ve beyaz renkleri seçtikleri saptanmıştır.
- Araştırma sonucuna göre araştırmaya katılan Down Sendromlu çocukların % 90'ının Baskılı giysileri giymek isterim, Hava alabilen doğal kumaşlardan giysiler tercih ederim, Şık görünümlü ve renkli giysiler tercih ederim şeklinde belirtirken, tamamının da Kolay giyilebilen esnek ve lastikli(Paça-bel) giysiler tercih ederimi belirttiği saptanmıştır.

- Araştırma sonucuna göre araştırmaya katılan Down Sendromlu çocukların % 40'ı Kopça, düğme, fermuar, bağcık vb kapama malzemeleri olmayan rahat giyilebilen giysiler tercih ederim dediği belirlenmiştir.

- Araştırma sonucuna göre araştırmaya katılan ebeveynler down sendromlu çocuklarının temel öz bakım beceri düzeylerini saptamak üzere kendilerine yöneltilen sorulara tamamının Giysinin bacaklarını tanır, % 90'ının Kendi Başına soyunabiliyor cevabını verdiği belirlenmiştir. Çocukların % 10'unun Giysinin önünü, arkasını, yakasını tanımadığı ve kemeri, bağcığı tanımadığını belirttiği tespit edilmiştir. Çocukların % 20'sinin cırt bantı ve iliği tanımadığı, % 40'ının Çıt çıtı tanımadığı, % 60'ının ise agrafı tanımadığı tespit edilmiştir.
- Araştırma sonucuna göre araştırmaya katılan ebeveynler Down Sendromlu Çocukların Giyim Becerilerini Gerçekleştirme Durumunu saptamak üzere kendilerine yöneltilen sorulara tamamının Bacağını pantolon bacağından çıkarabilir şeklinde belirttiği saptanmıştır. Çocukların % 90'ının Bacağını pantolon bacağına sokabildiği, %80'i cırt bandını açabildiği, Çıt çıtını açabildiği, % 70'inin Cırt bandını yapıştırabildiği % 60'ının Çıt çıtını kapatabildiği tespit edilmiştir. Çocukların % 90'ının Bağcığı bağlayamadığı, % 80'inin Kemeri pantolona geçiremediği, % 70'inin Kemerin ucunu kemer deliğinden çıkaramadığı belirlenmiştir.
- Araştırma sonucuna göre araştırmaya katılan ebeveynlerin Down Sendromlu Çocuklarının giysilerinde tercih ettikleri kumaş ve aksesuarlara ilişkin verdikleri yanıtlarda % 90'ı Üzerinde aksesuarları (düğme, fermuar vb.) dayanıklı olmalıdır, Üzerindeki aksesuarların çocuğa zarar vermeyecek nitelikte olmalıdır, Sağlığını bozmayacak şekilde olmalıdır, Akranları arasında çocuğun çevre edinmesine yardımcı olmalıdır dedikleri saptanmıştır. % 80'i Yıkamaya dayanıklı kumaştan olmalıdır, Kir tutmayan kumaştan olmalıdır, Kolay kırışmayan kumaştan olmalıdır, Esnek kumaştan olmalıdır, Dayanıklı kumaştan olmalıdır dedikleri ve % 70'inin ise modaya uygun olmalıdır şeklinde belirttikleri saptanmıştır.

ÖNERİLER

Özel eğitim okullarında DS'lu çocukların giyinme-soyunma gibi alanlarda günlük yaşam beceri düzeylerini artıran bir başka bireye ihtiyaç duymadan bağımsızlıklarını yükseltecek bireysel performansa dayalı öğretim programları uygulanabilir.

Down Sendromlu çocuklara yönelik hizmet sunma yaklaşımının Hazır giyim sektörünce benimsenmeli ve pazar oluşturulmalıdır.

Down sendromlu çocukların yaşları, cinsiyetleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak en önemlisi de başka bir bireye ihtiyaç duymadan bağımsız bir şekilde giyinip- soyunabileceği işlevsel giysi türleri tasarlanmalı ve üretilmelidir.

REFERANSLAR

Kitaplar

MEGEP, Çocuk gelişimi ve eğitimi özel eğitimde öz bakım, MEB Yayınları, Ankara, 2005

ÖZDAMAR Kazım, Paket programlar ile istatistiksel veri analizi, Kaan Kitapevi, Eskişehir, 2002

Makaleler

AĞAÇ Saliha, "Doktorların ameliyathane giysilerine ilişkin memnuniyet durumlarının belirlenmesine yönelik bir araştırma", *10. Ergonomi Konferansı,* Bursa, 2005

FREEMAN Carla, KAİSER Susan, " Panty Design Alternatives for Women and Girls With Physical Disabilities", Home Economics Research Journal, Cilt 9, Sayı 4, 1981, ss 22-26.

MEİNANDER Harriet, M. VARHEENMAA " Clothing and textiles for disabled and elderly people" VTT Tıedotteıta – Research Notes 2143, Finland: Vtt Tıetopalvelu Vtt Informatıonstjänst Vtt Informatıon Servıce, 2002

SHAARCHMİDT, H., " Clothing İs Not Only Clothing(Tekerlekli Sandalye Bağımlıları İçin Özel Giysiler Çeviri)" Tekstil Maraton, 2005, s.s 76, 73-75.

YODER A.K. and MORGADO,M.A." Clothing for the mentally retarded", Journal of Home Economics, Cilt 77, Sayı:1, 1985,ss.-37.

Tezler

Buğan Mehmet Gökhan," Yetişkin Zihin Engelli Kadınların Günlük Yaşam Becerilerini Gerçekleştirme Durumlarının Belirlenmesi" ,Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü , Eskişehir, 1999 **(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)**

GERÇEKSEVER Havva İsra, "Down Sendromu Çocukların Giysilerden Kaynaklanan Giyinme Problemleri Ve Giysi Tercihleri", Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Giyim Endüstrisi ve Giyim Sanatları Eğitimi Anabilim Dalı, Konya,2011 **(Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi)**

KACAR Nesrin, "Zihinsel özürlü çocukların giysi kullanımında karşılaştıkları sorunlar üzerine bir araştırma", Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Giyim Endüstrisi ve Moda Tasarımı Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara, 2004 **(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)**

KOCA Emine, "Beyin Felçli Çocukların Giyinme Becerilerinde Giysiden Kaynaklanan Problemlerin Belirlenmesi ve Örnek Uygulama", Gazi Üniversitesi, 2005, Ankara **(Yayınlanmış Doktora Tezi)**

SOĞANCI Nihal, " Otistik Çocuklarda Giysi Kullanımında Karşılaşılan Problemler", Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Giyim Endüstrisi ve Moda Tasarımı Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara,2011**(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)**

VURAN Sezgin," Zihinsel Engelli Çocukların Giyinme Becerilerinin Yapabildiklerine Dayalı Olarak Hazırlanan Öğretim Materyalinin Etkililiği", AnadoluÜniversitesi, Eskişehir, 1989 **(Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi)**